

KOMENTÁŘ

6. 11. 2020

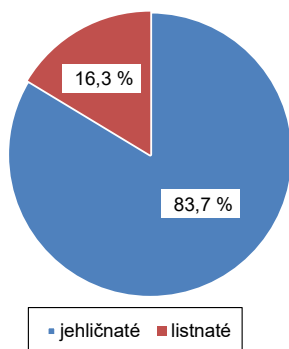
LESNICTVÍ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Plzeňský kraj se umístil v mezikrajském porovnání mezi regiony s nejvyšším podílem lesních pozemků na celkové výměře. Více než čtyři pětiny plochy dřevin tvoří jehličnaté stromy (nebo porosty). Nové zalesňování plochy po kůrovcové kalamitě postupně změní původní strukturu méně odolných jehličnatých lesů ve prospěch smíšených. Na celkové těžbě dřeva se téměř výhradně podílí jehličnaté dřeviny.

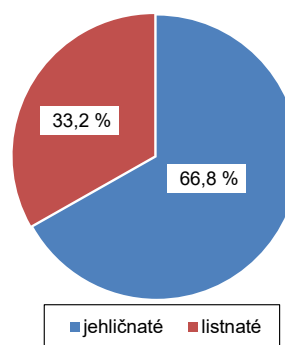
Lesní pozemky tvořily 40,4 % z celkové rozlohy Plzeňského kraje. Plzeňský kraj se podílel na lesních pozemcích ČR 11,5 %. V podílu lesních pozemků na celkové výměře se Plzeňský kraj v mezikrajském porovnání umístil na třetím nejvyšším místě. Nejvyššího podílu lesních pozemků dosáhly kraje Liberecký (44,6 %) a Karlovarský (43,7 %). V časové řadě 2015–2019 se v regionu zvýšil podíl lesních pozemků o 0,6 procentního bodu (dále jen p. b.). Plocha dřevin se rozšířila z 292 150 ha v roce 2015 na 300 637 ha v roce 2019. Celkové zvýšení činilo 8 486 ha, tj. nárůst o 2,9 %.

V roce 2019 tvořily v Plzeňském kraji **jehličnaté dřeviny** 83,7 % a **listnaté dřeviny** 16,3 % z ploch dřevin celkem. V ČR se podílely na celkové ploše dřevin jehličnaté dřeviny 71,9 % a listnaté dřeviny 28,1 %. Podíl jehličnatých dřevin byl v Plzeňském kraji oproti ČR vyšší o 11,7 p. b. V porovnání s ostatními kraji byl v Plzeňském kraji zaznamenán třetí nejvyšší podíl jehličnatých dřevin, a to za kraje Vysočina (86,7 %) a Jihočeským (84,0 %). Naopak nejvyšším podílem listnatých dřevin disponovaly kraje Jihomoravský (53,3 %) a Zlínský (45,8 %).

**Struktura plochy dřevin
v Plzeňském kraji v roce 2019**

**Struktura dřevin při zalesňování
v Plzeňském kraji v roce 2019**

Kombinace **nepříznivých faktorů**, mezi které patří klimatické vlivy (vysoké teploty, méně srážek či silný vítr) a přemnožení podkorního hmyzu, vede ke zhoršujícímu se zdravotnímu stavu našich lesních porostů. Méně odolné smrkové lesy budou postupně nahrazovány lesy smíšenými. Z předchozích dvou grafů je patrné, jak **zalesňování postupně změní poměr listnatých a jehličnatých lesů vůči sobě navzájem**.

KOMENTÁŘ

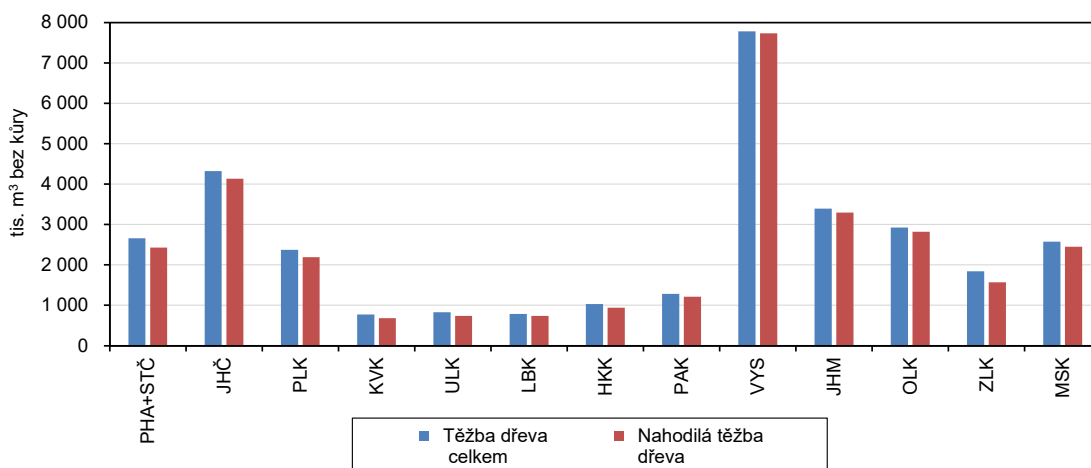
Zatímco ve **struktuře ploch dřevin** výrazně převažují jehličnaté lesy nad listnatými (o 67,4 p. b.), při zalesňování se už tento rozdíl snižuje a činí 33,6 p. b. V časové řadě 2015–2019 byl podíl listnatých stromů při zalesňování nejvyšší v roce 2019 a v porovnání s rokem 2015 byl vyšší o 3,9 p. b.

V roce 2019 dosáhla **plocha zalesňování** v Plzeňském kraji 2 185 ha, čímž se na zalesňování ČR podílel 7,6 % (sedmé místo mezi kraji). Nejvyšší podíl na zalesňování ČR měly kraje Olomoucký (17,0 %) a Jihomoravský (13,4 %). Kraje Plzeňský a Jihočeský patřily ke krajům, které při zalesňování využívaly nejvyšší podíl jehličnatých dřevin. **Podíl jehličnatých dřevin** činil v Plzeňském kraji 66,8 % a v Jihočeském kraji 62,0 %. **Listnatými dřevinami** zalesňovaly nejvíce kraje Moravskoslezský (68,6 %) a Zlínský (59,4 %).

Těžba dřeva dosáhla v roce 2019 v Plzeňském kraji 2 372 059 m³ bez kůry (dále jen b. k.), což představovalo 7,3 % z celkové těžby v ČR (sedmý podíl v rámci krajů ČR). Nejvyšší objem těžby dřeva byl zaznamenán v krajích Vysočina (7 780 128 m³ b. k.) a Jihočeském (4 325 500 m³ b. k.), nejnižší v krajích Karlovarském (773 781 m³ b. k.) a Libereckém (787 823 m³ b. k.).

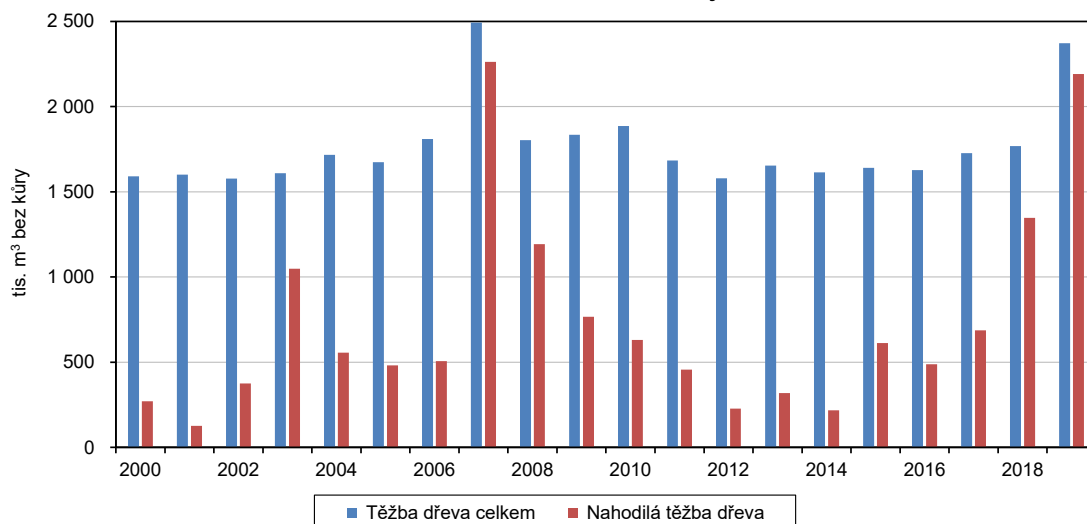
Těžba dřeva v Plzeňském kraji zahrnovala 98,5 % jehličnatých dřevin a 1,5 % listnatých dřevin. Nejvyšší podíl jehličnatých dřevin (99,8 %) obsahovala těžba dřeva v Kraji Vysočina. Druhé nejvyšší místo v mezikrajském porovnání obsadil Plzeňský kraj. Nejvyšší podíl listnatých dřevin na celkové těžbě dřeva měly kraje Zlínský (10,8 %) a Olomoucký (8,6 %).

Těžba dřeva v krajích ČR v roce 2019

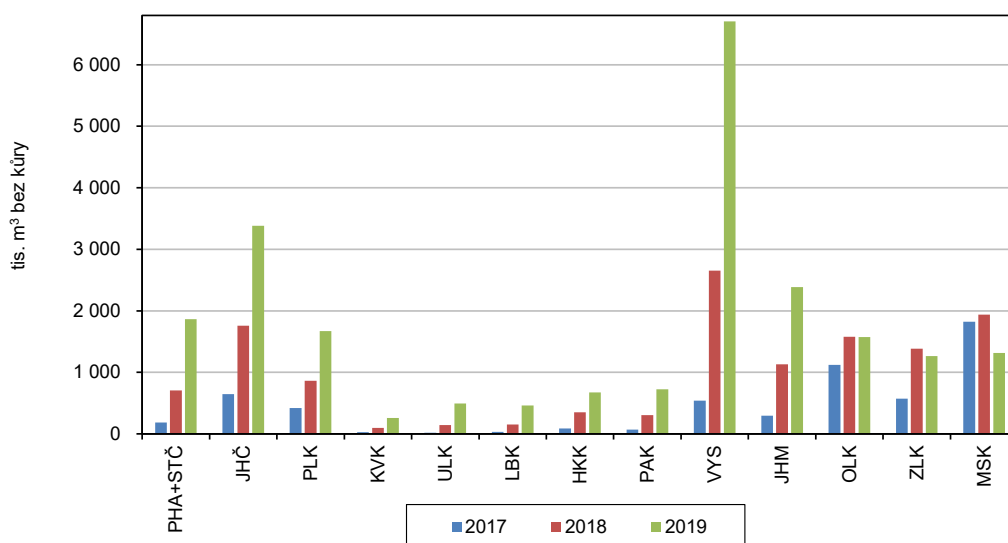
KOMENTÁŘ

Těžba dřeva v Plzeňském kraji

V roce 2019 tvořil podíl nahodilé těžby dřeva na celkové těžbě dřeva v Plzeňském kraji 92,4 %. **Nahodilá těžba dřeva** se na celkovém objemu těžby dřeva podílela v krajích ČR v rozmezí intervalu od 85,2 % ve Zlínském kraji do 99,4 % v Kraji Vysočina. Z nahodilé těžby dřeva v Plzeňském kraji (2 190 922 m³ b. k.) činila nahodilá těžba hmyzová 76,3 % a nahodilá těžba živelní 20,2 %.

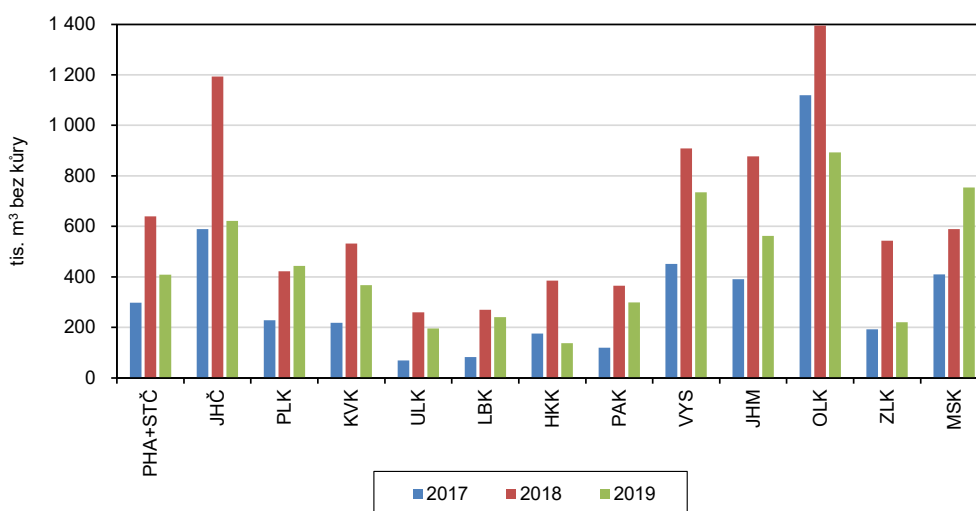
Těžba dřeva nahodilá hmyzová podle krajů

KOMENTÁŘ

Z předcházejícího grafu vyplývá, že **kůrovcovou kalamitou** byl v posledních dvou letech nejvíce postižen Kraj Vysočina. V roce 2019 se v důsledku kůrovcové kalamity Kraj Vysočina podílel na těžbě dřeva nahodilé hmyzové v ČR 29,4 %. Druhé nejvyšší místo obsadil Jihočeský kraj s podílem 14,8 %. Plzeňský kraj se s podílem 7,3 % umístil v rámci mezikrajského porovnání na pátém nejvyšším místě. Nejméně byly kůrovcovou kalamitou postiženy kraje Karlovarský a Liberecký. Podíl nahodilé těžby dřeva hmyzové na ČR činil v Karlovarském kraji 1,1 % a v Libereckém kraji 2,0 %.

Těžba dřeva nahodilá živelní podle krajů

K dalším hlavním příčinám těžby dřeva patřila **nahodilá živelní těžba**, která nejvíce postihla Olomoucký kraj. Z grafu je patrné, že se v letech 2017–2019 nejvíce podílel na těžbě dřeva nahodilé živelní v ČR Olomoucký kraj. Podíl na těžbě nahodilé živelní v ČR dosáhl v Olomouckém kraji 15,2 %. Druhé nejvyšší místo obsadil Moravskoslezský kraj s podílem 12,8 %. Plzeňský kraj se v porovnání s ostatními kraji umístil na šestém nejvyšším místě, podíl těžby dřeva nahodilé živelní na ČR zde činil 7,5 %. Mezi relativně postižené kraje patřily Jihočeský kraj i Kraj Vysočina. Nejméně zasáhly živelní pohromy v roce 2019 kraje Královéhradecký a Ústecký. Podíly těžby dřeva nahodilé živelní na ČR činily v Královéhradeckém kraji 2,3 % a v Ústeckém kraji 3,3 %.

V časové řadě 2015–2019 se v Plzeňském kraji zvýšila rozloha lesních pozemků o 2,7 % a plocha dřevin o 2,9 %. Plocha při zalesňování vzrostla o 4,5 %. Při zalesňování poklesla plocha jehličnatých dřevin o 1,3 %, zatímco plocha listnatých dřevin vzrostla o 18,5 %. Přesto Plzeňský kraj patřil ke krajům, které při zalesňování používaly nejvyšší podíl jehličnatých stromů. Přírozená obnova lesa se snížila o 20,6 % a těžba dřeva vzrostla o 44,5 %. Většinu těžby dřeva tvořily jehličnaté dřeviny, jejichž těžba vzrostla o 49,8 %, naopak těžba listnatých dřevin klesla o 56,7 %. Nahodilá těžba dřeva se stala hlavní součástí těžby dřeva a v porovnání

KOMENTÁŘ

s rokem 2015 stoupla více než 3,5 krát. Růst těžby ovlivňovala nejvíce kůrovcová kalamita, jejímž vlivem vzrostla těžba nahodilá hmyzová více než 12,5 krát, zatímco těžba dřeva nahodilá živelní byla v porovnání s rokem 2015 o 0,4 % nižší.

Vybrané údaje o lesnictví v Plzeňském kraji

	2015	2016	2017	2018	2019	Rozdíl 2019-2015
Lesní pozemky k 31. 12. (ha)¹⁾	300 553	308 449	308 631	308 703	308 732	8 179
Podíl lesních pozemků na celkové výměře	39,8	40,3	40,3	40,4	40,4	0,6
Plochy dřevin (ha)²⁾	292 150	299 620	300 213	300 531	300 637	8 486
jehličnaté	247 564	252 965	252 326	251 830	251 502	3 938
listnaté	44 587	46 655	47 887	48 702	49 135	4 548
Zalesňování (ha)	2 090	2 103	1 985	1 944	2 185	95
jehličnaté celkem	1 478	1 519	1 388	1 368	1 459	-19
z toho:						
smrk	863	946	842	831	864	1
borovice všech druhů	481	447	373	410	418	-63
listnaté celkem	612	584	597	576	725	113
z toho:						
dub	238	247	261	263	330	92
buk	289	256	241	238	305	16
Přirozená obnova (ha)	441	352	447	371	350	-91
Těžba dřeva (m³ b. k.)	1 641 077	1 627 936	1 727 434	1 768 221	2 372 059	730 982
jehličnaté	1 560 327	1 546 604	1 645 834	1 714 838	2 337 109	776 782
z toho:						
smrk	1 254 278	1 228 864	1 375 923	1 523 945	2 173 836	919 558
borovice všech druhů	260 949	268 686	231 264	158 396	135 451	-125 498
listnaté celkem	80 750	81 332	81 600	53 383	34 950	-45 800
z toho:						
dub	16 893	19 206	18 568	13 580	9 108	-7 785
buk	31 438	29 067	31 263	16 697	12 860	-18 578
z toho zpracovaná nahodilá	612 987	488 646	687 648	1 348 202	2 190 922	1 577 935
z toho:						
živelní	444 976	187 225	228 719	422 035	443 244	-1 732
hmyzová	131 425	230 218	419 609	863 276	1 671 745	1 540 320

¹⁾ Pramen: Český úřad zeměměřický a katastrální

²⁾ Pramen: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

Kontakt:

Ing. Zuzana Trnecková

Krajská správa ČSÚ v Plzni

Tel.: 377 612 253

E-mail: zuzana.trneckova@czso.cz